

Mina de Can Taió (Turó de Can Filuà)

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Turó de Can Filuà

Coordenades:

Latitud: 41.52994
Longitud: 2.17419
UTM Est (X): 431107
UTM Nord (Y): 4597917

Classificació

Número de fitxa: 08260 - 89
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Modern
Segle: XVIII
Any: 1782
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Se'n vol conservar algun tram.
Protecció: Legal
Observacions protecció: Bé catalogat
Número inventari: si, CCAA, n. 16786
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: Reg. A: D0036237, secció D, expedient nº 2658.

Fitxes associades:

[Mina del Regadiu Nou de Can Taió o de la Creueta](#)

Autoria de la fitxa: Goretti Vila i Fàbregas

Descripció

La Mina de Can Taió (Turó de Can Filuà) de fet correspon a un tram documentat arqueològicament de la mina coneguda com a Mina del Regadiu Nou o mina de la Creueta. Aquest tram es localitza al sud-oest del nucli urbà de Santa Perpètua de Mogoda. Entre setembre i octubre de 2006 es van realitzar quatre sondejos per a localitzar els quatre pous de la mina d'aigua de Can Taió i, d'aquesta manera, localitzar el traçat de la mina en aquest punt. Finalment es van localitzar tres pous i es va poder verificar el traçat de la mina.

Observacions:

Zona en fase d'urbanització. El Consorci de Can Filuà està treballant en millores d'accessibilitat a la mina. La mina passa per terrenys de varis propietaris, els drets d'aigua però són de propietat privada i consta inscrita en el Registre d'Aigües amb la inscripció nº D0036237, secció D, expedient nº 2658. L'ajuntament de Santa Perpètua vol destinar i adequar algun tram per a ús cultural. Autor fotos 1, 2, i 3: Carlos Bella Sancho (Arqueociència Serveis Culturals, SL)

Història

El plànol de la xarxa de mines d'aigua de Santa Perpètua de Mogoda, documentades al plànol 2 del PEPPASPM (estructura del Territori al segle XIX) va ser realitzat per l'Ajuntament fa uns anys, gràcies al testimoni oral dels netejadors de mines, els senyors Santiago Fité (ja finat) i Jaume Font (l'actual secretari de La Societat de Carreters de Sant Antoni Abad). Aquesta activitat, que feien sovint nens o persones menudes donat el poc espai interior de les mines i dels pous d'entrada, es va dur a terme fins una mica més tard de la Guerra Civil. (Font: memòria històrica del PEPPASPM, 1996; i informació complementada per Pere Garcia del Grup Pro Arqueologia i Història de Santa Perpètua de Mogoda).

Aquesta xarxa de mines va perdre al segle XX totalment el seu significat perquè el nombre de pous que extreien aigües subterrànies ha alterat definitivament el nivell freàtic del territori i moltes de les mines han quedat fora de servei. El sistema de pous i mines ha estat la base de subministrament d'aigua fins ben entrada la primera meitat del segle XX.

Les mines recorren el territori connectant les rieres i fonts amb les masies; passaven per les cases del poble i varen ser la forma de subministrament d'aigua fins als anys 60-70.

Ressenya històrica extreta de CANYAMERES, 2009:

5 de gener de 1782. L'intendent general del Principat de Catalunya estableix les aigües subterrànies a Josep Folguera i Arimon, qui construí una mina d'aigua que passa per terres de Regàs i d'altres fins arribar a un camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran i de Puig.

30 de maig de 1800. Josep Folguera i Arimon va vendre a Gertrudis de Duran i de Duran, propietària dels masos Llobet, Bell-lloc i Soler de Santa Perpètua de Mogoda, 4 dies i ½ de regar de la mina que havia construït i que passava per la Creueta.

11 de gener de 1810. Pere Folguera ven a carta de gràcia al menor Francesc Galí, de Terrassa, i en el seu nom als seus tutors, això és: Ignàsia la mare i vídua, Mn. Josep Galí, germans i preveres i Joan Baptista

Galí, tots de Terrassa, una gran peça de terra de pertinences del Mas Folguera de Santa Perpètua de Mogoda, franc alou, de 40 quarteres d'extensió. Amb la venda també anava inclosa la ½ de l'aigua de la mina de Folguera, construïda pel pare del venedor que passa per terres de Regàs i d'altres fins arribar a un camp de Folguera que abans havia estat de Don Josep Francesc de Duran.

21 d'octubre de 1847. Pau Folguera va vendre la meitat de la mina de la Creueta a Salvador Bonaplata més un dia més de regar que encara tenia dit Folguera.

28 de febrer de 1853. Conveni pel qual Llorenç Miralpeix ha de donar servitud forçosa pel pas del "aqueducte" d'aigua per Salvador Bonaplata i Pau Folguera, per donar compliment a la reial ordre de 23/02/1852. Afronta el predi servent a ponent i llevant amb terres del mas Xiol, a tramuntana amb honors d'Esteve Oller (ca n'Oller) i a migdia amb honors de Josep Perera.

25 de gener de 1854. Venda de 2h d'aigua de la mina de Can Folguera al seu pas per la casa de Cal Rossell de la Sagrera que fan Pere i Eulàlia Casanoves Batllori, a favor de Llorenç Miralpeix. Aquestes dues hores les tenia Pere Casanoves pel seu avi Casanoves qui va casar amb una filla de can Folguera i li van donar per dot 4h de regar de la mina de can Folguera el diumenge.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA (1996). Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic de Santa Perpètua de Mogoda. Text refós novembre de 1996. Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Obres públiques i urbanisme.

CONSORCI URBANÍSTIC CAN FILUÀ (2006). Informe treballs de localització i del seu estat de conservació de la mina de la Creueta o de Can Taió. Consorci Urbanístic Can Filuà (Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Generalitat de Catalunya. Institut Català del Sòl). Abril 2006.

SERVEI D'ARQUEOLOGIA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. (2009). Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Santa Perpètua de Mogoda (Vallès Occidental).

